

Heempark

's-Hertogenbosch-Zuid

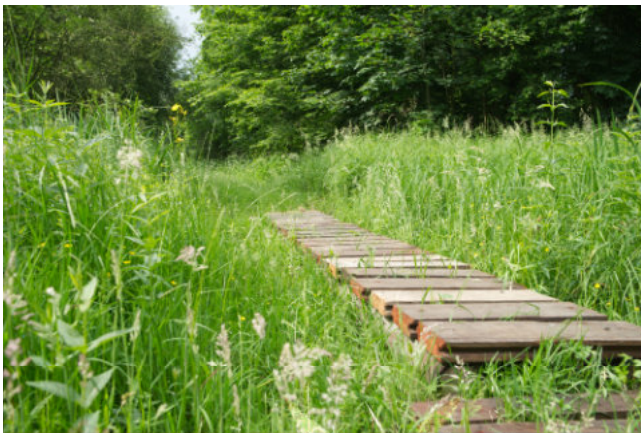
Toevallig viel de eerste werkdag op de eerste van deze maand. De dag ervoor had Joop van Rob een mailtje gekregen met foto dat er een **dood konijn** voor de container lag. Rob woont vlakbij en gaat regelmatig een rondje door het park wandelen. We waren van plan het konijn een passende begrafenis te geven. Dat bleek niet nodig omdat het beest de volgende dag was verdwenen. Misschien is het door een vos gepakt die werd gestoord door Rob. Daarna heeft de vos zijn prooi alsnog opgeëist.

We kregen van mensen van de **Vrijwilligers Academie van Galant bezoek** voor een excursie. Er waren maar 4 deelnemers en later kwam daar nog iemand bij die in de krant had gelezen dat er vanmiddag een rondleiding werd gegeven dus waren het er 5. Omdat Jan er niet was heeft Joop de rondleiding gegeven. Van de verschillende planten en kruiden weet hij ook niet alles maar over het park kan hij veel vertellen. Later bleek dat de

man die er bij gekomen was een oud IVN gids was en het meeste wat Joop vertelde klopte toch wel. Er was ook een vrouw bij die lang geleden in ons park had gewerkt met Cor. Ze vertelde dat het er toen toch heel anders uitzag door verwaarlozing. De Braamstruiken groeiden 5 meter de bomen in. Na afloop hebben we ze nog thee met koek aangeboden zodat ze zeer tevreden afscheid namen.

Ondertussen hadden Tryntsje, Ruud, Rob, Nico en Peter niet stilgezeten. Ze zijn verder gegaan met **schoffelen** want we hebben toch wel wat meters pad maal 2 voor beide kanten. Nico en Peter zijn aan de slag gegaan met het maken van de nieuwe brug bij de vijver. Ze hadden daarvoor 2 oude lange palen bij de Watersportvereniging De Pettelaar gehaald. Daar overheen

worden dan weer de dikke planken opgeschroefd die eerder waren gehaald. Het komt er degelijk uit te zien dat jaren meekan.

De tweede werkmiddag van deze maand zijn we weer verder gegaan met het **pad rond de heideheuvel** te schoffelen. Behalve langs de kant was ook in het midden weer gras aan het groeien. Omdat daar niet veel op gelopen wordt slijt het niet af zoals op andere paden. We hebben ook het **stukje heideaanplant onder handen** genomen. Dat was al aardig aan het

dichtgroeien. Er stond zelfs hier en daar Braam. Gelukkig waren we er op tijd bij zodat we dat stukje heide hebben gered. Peter en Sjef zijn verder gegaan met de brug bij de vijver. De planken waren al gezaagd en met speciale schroeven die Peter had gekocht zijn die goed vastgezet. Ze hebben zelfs aan één kant met balkjes een opstapje gemaakt. Aan de andere kant gooien we wat grond om het kleine hoogteverschil te compenseren. Het is een degelijke brug geworden die weer jaren mee kan.

Het was erg warm geweest de dagen vooraf aan woensdag 15 mei, maar gelukkig viel het nu mee. Het was groeizaam weer geweest zodat we bijna niet meer konden zien waar we de Fladder iep en wat rozenstruiken hadden geplant. Hoog tijd om voorzichtig de begroeiing rondom de planten weg te halen voordat we ze helemaal niet meer terug kunnen vinden. Verder ook nog wat Brandnetel wortels weggehaald zodat het daar netjes uitziet en niet meer zo snel dicht kan groeien. We zijn ook al weer aan het maaien geweest. Rond de perken met heide is het hoge gras weg zodat er niets meer per ongeluk tussen de heide kan gaan groeien. We blijven er alert op. Er kwamen 5 kruiwagens gras van dat stukje !! Helaas ging het tijdens de pauze regenen zodat we naar huis zijn

gegaan. In deze tijd van het jaar is er niet zoveel meer te doen. We laten alles lekker groeien en bloeien. Alleen als het te gek wordt met Braam of Brandnetel

grijpen we in. In de vijver zit er volop leven, horen en zien vergaat je van het gekwaak van de kikkers

Tryntsje kwam tijdens een wandeling

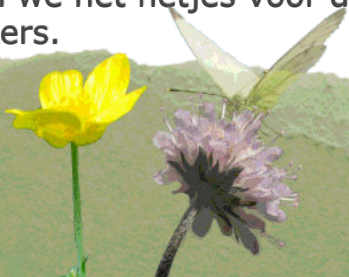

een groep kinderen tegen van het Kind centrum de Kwartiermaker. Die is op de Heenrendonkiaan in Den Bosch West, dus niet naast de deur. Ze hadden een natuurdag . Leuk dat ze helemaal naar ons kwamen om een mooi stukje natuur te zien.

Op 22 mei is er ook weer gemaaid, nu op de graspaden langs de vijver en het pad naar de nieuwe brug. Het is direct opgeruimd natuurlijk. Aan een kant van de nieuwe brug was de opstap nogal groot. Daarom hebben Nico En Sjef nog een balk en wat halve tegels gehaald bij de watersport vereniging die nieuwe steigers een het maken zijn. Hiermee is de opstap perfect en de brug helemaal klaar. Zo onderhouden we het park niet alleen met de vegetatie maar ook **houden we het netjes voor de bezoekers.**

Op de laatste werkmiddag van deze maand regende het in het begin dus werd er even gewacht tot het droog was. Het werd hoog tijd om de container eens op te ruimen. De harken, schoffels en schoppen worden altijd wel teruggehangen maar het overige spul wordt vaak zomaar ergens neergelegd. Aan Ruud de schone taak om alles eens tevoorschijn te halen en goed op te bergen zodat het makkelijk terug te vinden is. Hij zal daar nog wel even mee bezig zijn. Peter is weer het water ingegaan om de walkanten te fatsoeneren want wij kieperen alles zo

maar neer. Rob heeft weer de Braamstruiken langs de paden onder handen genomen en dat is nodig. Voor je het weet groeit het dicht, zeker met dit weer. Nico heeft nog wat kleine verbeteringen aan de nieuwe brug aangebracht en overhangende takken gesnoeid. Tot onze verrassing meldde zich een **nieuwe vrijwilliger** die het leuk vindt in de natuur te werken. Jan heeft hem ontvangen verteld wat wij doen en hem rondgeleid. Daarna heeft hij kennis gemaakt met de rest van de groep. We hopen dat hij zich bij ons thuis gaat voelen en blijft.

Pareltje van de maand mei Lelietje van dalen

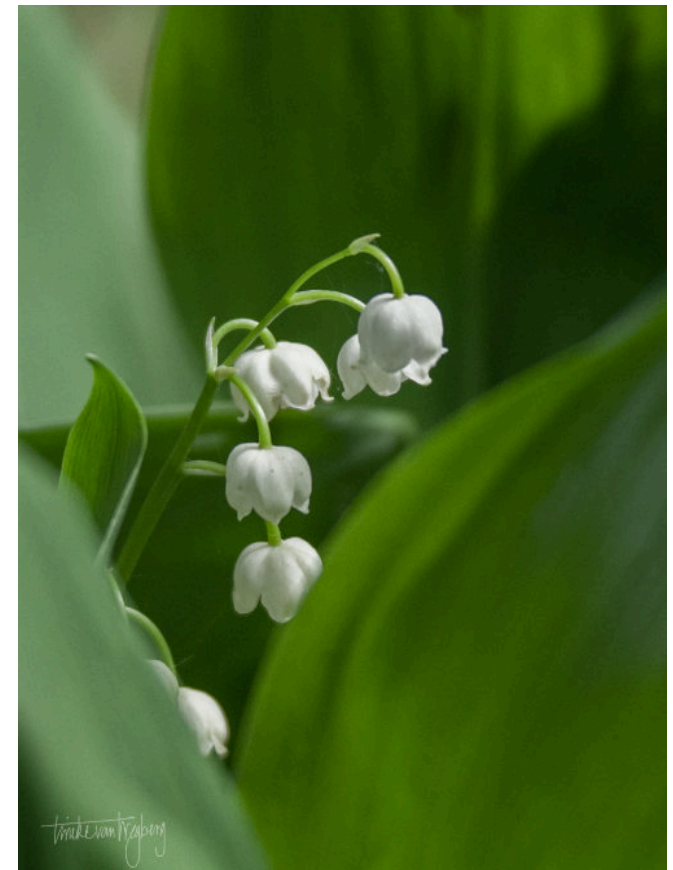
Het lelietje-van-dalen of meiklokje (de convallaria majalis) vind je veelvuldig in het Heempark. Convallis betekent: dal, vallei. Majalis betekent 'van de maand mei'.

Het is een vaste plant, die tot ca. 30 cm hoog wordt. Hij was eerst ingedeeld in de liefamilie (vandaar de naam) maar behoort bij de aspergefamilie.

Hij komt veel voor in bosrijke streken, maar ook als tuinplant zie je hem vaak. In de grond bevindt zich een kruipende wortelstok.

Een paar brede parallelnervige bladeren staan aan de voet van de bloeistengel. Ze zijn breed-elliptisch, gesteeld en onbehaard. Ze staan met hun tweeën bijeen. Onderaan de plant bevindt zich een schede van papierachtige bladen. De bloem is wit, klokvormig en heeft een aangename geur. Er vormt zich een naar één kant gekeerde tros van zes tot twaalf bloemen, die ongeveer 8 mm lang worden.

Bloeitijd: mei en juni. De vrucht is een rode bes, die twee blauwe zaden bevat. Alle delen van het meiklokje zijn giftig

zowel voor mens als dier. Zoals bij vele giftige planten is de inhoudsstof van giftige bessen basis voor een (natuur-)medicijn. De bloemen en wortels worden in de farmaceutische industrie verwerkt, omdat deze de hartwerking kunnen beïnvloeden. In oude geschriften uit de 16^e eeuw is te lezen, dat deze kennis toen al bekend was.

In o.a. Frankrijk en België is het gebruikelijk dat kinderen op 1 mei lelietjes-van-dalen kopen voor hun moeder of oma. Een "brin de muguet" (takje/bosje lelietje-van-dalen) geeft men uit genegenheid.

Het lelietje-van-dalen zou volgens een kerkelijke mythe ontstaan zijn uit de tranen die Maria weende onder het kruis van Jezus. De bloem was echter al lang voor Jezus' kruisiging aan de Germaanse lentegodin Ostara gewijd, de zuster van dondergod Donar, die hiermee de lente aankondigde. De bloem symboliseert liefde en zuiverheid.

Het is de nationale bloem van Finland. Het is een favoriete – zij het kostbare – bloem voor royal weddings: zowel Grace Kelly als Kate Middleton hadden lelietje-van-dalen in hun bruidsboeket.

Tekst: Joop Neefs

Foto's en layout: Tineke van Wegberg

Reakties en info: heempark.nieuwsbrief@gmail.com

Facebook: Heempark Den Bosch-Zuid

